

Hamroyeva Muxlisa Farxod qizi

Muhlisaxamroyeva@gmail.com

TerDI, Tilla Rakhimov fakulteti

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada ingliz tilini o'qitishda zamonaviy pedagogik metodlarlar va texnologiyalardan foydalanish haqida ma'lumotlar berilgan. Jumladan: kommunikativ metod, kollaborativ metod, o'yinlar va gamifikatsiya, aralash o'qitish usuli, warm-up exercises, taqlid qilib o'r ganish usuli, texnologiya mobil ilovalar va onlayn platformalar yordamida o'r ganish, texnik vositalardan foydalanish. Interaktiv metodlar ta'lim jarayonida o'quvchilarni faol ishtirokchi qilishga, ularning fikrlash, muhokama qilish va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi.

Kalit so'zlar: Ingliz tili o'qitish metodikasi, gamifikatsiya, zamonaviy metodlar, axborot texnologiyalari, onlayn platformalar, innovatsion texnologiyalar.

MODERN PEDAGOGICAL METHODS AND TECHNOLOGIES IN TEACHING ENGLISH

ABSTRACT

This article provides information about the use of modern pedagogical methods and technologies in teaching English. These include communicative method, collaborative method, games and gamification, blended learning method, warm-up exercises, learning by imitation method, learning using technology mobile applications and online platforms, using technical tools. Interactive methods help make students active participants in the learning process, develop their thinking, discussion and problem-solving skills.

Keywords: English language teaching methodology, gamification, modern methods, online platforms, information technologies, innovative technologies.

СОВРЕМЕННЫЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ МЕТОДЫ И ТЕХНОЛОГИИ В ОБУЧЕНИИ АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ

АННОТАЦИЯ

В данной статье представлена информация об использовании современных педагогические методы и технологии в обучении английскому языку. В том числе: коммуникативный метод, метод сотрудничества, игры и геймификация, смешанный метод обучения, разминочные упражнения, метод имитационного обучения, обучение с использованием технологий мобильных приложений и онлайн-платформ, использование технических средств. Интерактивные методы помогают сделать учащихся активными участниками учебного процесса, развить их мышление, навыки обсуждения и решения проблем.

Ключевые слова: методика преподавания английского языка, геймификация, современные методы, интерактивность, информационные технологии, инновационные технологии.

KIRISH

Mamlakatimizda bugungi kunda chet tillarni o‘rganishga talab va qiziqish keskin oshdi va hozirda davlatimiz tomonidan til o‘rganishga keng imkoniyatlar yaratilmoqda. Bugungi kunda maktablarda zamonaviy kompyuterlar, elektron manbalar, Internetga kirish imkoniyatlari mavjud. Axborot texnologiyalaridan nafaqat maktab o‘quvchilarining mashg‘ulotlarining turli bosqichlarida, balki odatiy ingliz tili darslarida ham foydalanish mumkin.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur maqola bo‘yicha tadqiqot davomida Отабоева.М.Р, Bekmuratova.U.B. - “Ingliz tilini o‘qitishda innovatsion texnologiyalardan foydalanish”, M. Xoldorova, N. Fayziyeva, F. Rixsittilayevaning “chet tilini o‘qitishda yordamchi vositalardan foydalanish” kabi asarlar o‘rganib chiqildi. Ingliz tilini samarali o‘qitish bo‘yicha turli xil metodlarlar va texnologiyalar ko’rib chiqildi. Ingliz tili — hind-yevropa oilasining german guruhiga kiruvchi til va Ingliz xalqining tili hisoblanadi. Avstraliya, AQSH, Birlashgan Qirollik, Hindiston, Irlandiya, JAR, Kanada, Liberiya, Malta va Yangi Zelandiyaning rasmiy tili ingliz tili. Ingliz tili dunyodagi eng ko‘p ishlatiladigan tillar ichida 3-o‘rinda turadi va Yevropa Ittifoqining asosiy tili hisoblanadi.

NATIJALAR

Ushbu maqolada Ingliz tilini o‘qitishda zamonaviy pedagogik metodlar va texnologiyalar samarali ta’lim berishning muhim vositalari sifatida ko‘rib chiqildi. Bu metodlar o‘quvchilarning til o‘rganish jarayonida faol ishtirok etishiga yordam beradi va ularni nafaqat til qoidalarini o‘rganish, balki shu bilan birga tilni haqiqiy hayotda qanday qo‘llashni ham o‘rgatadi.

MUHOKAMA

Ingliz tilini o‘qitish 2012-yil 10-dekabrda PQ-1875-sonli O‘zbekiston Respublikasi “Ta’lim to‘g‘risida”gi qarori bilan 2013-2014-yildan boshlab 1-sinflarga ham ingliz tili darslari o‘tila boshlandi. Oliy ta’lim muassasalarida ayrim maxsus fanlarni, xususan, texnik va xalqaro mutaxassisliklar bo‘yicha o‘qitish chet tillarda olib borildi. O‘zbekiston Respublikasi Xalq ta’limi vazirligi, Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi va Moliya vazirligining chet tillar o‘qituvchilari va muallimlariga qonun hujjatlari bilan belgilangan rag‘batlantiriluvchi to‘lovlar joriy etildi va qishloq joylarda joylashgan ta’lim muassasalarida ishlasa ularning tarif stavkalariga 30 foiz va boshqa ta’lim muassasalarida 15 foiz stavkalarini miqdoridagi har oydagи qo‘sishchalar qo‘shib berishni belgilash to‘g‘risidagi qaror qabul qilindi. Yoshlarda ingliz tilini o‘rganishga qiziqish kundan kunga ortib bormoqda. Ingliz tilini samarali va qiziqarli o‘rganish uchun zamonaviy pedagogik metodlar va texnologiya mavjud.

Kommunikativ metod - o‘quvchilarga ingliz tilini real hayotda muloqot qilishda ishlatishga qaratilgan. Ularning tilni o‘rgatishdagi asosiy maqsadi muloqotda ishtirok etish va amaliy vazifalarni hal qilish.

Kollaborativ metod- o‘quvchilar birgalikda muammolarni hal qilishadi, ma'lumotlar almashadilar va bir-birlaridan o‘rganadilar. Bu metoddan guruhlar yaratilib, o‘quvchilar kooperatsiya qilishga undaladi.

O‘yinlar va gamifikatsiya metodi- ingliz tilini o‘rganishni qiziqarli va motivatsiyalovchi qilish uchun o‘yin elementlarini qo‘llash. Bu metod o‘quvchilarga o‘yinlar yordamida yangi so‘zlar va grammatikani o‘rganishga yordam beradi. Shuningdek, o‘quvchilar o‘yinli darslarga qiziqib qatnashadilar, g‘alaba qozonishga intiladilar, o‘qituvchi ular orqali o‘quvchiga ta’lim-tarbiya ham beradi. O‘quvchi inglizcha o‘yin o‘ynab, gapira olarkanman, tinglab tushuna olarkanman, yoza olarkanman, deb ishonadi, qiziqadi. Masalan: Onlayn o‘yinlar, virtual o‘yinlar, tilni o‘rgatadigan dasturlar, viktorinalar, testlar.

Blended Learning (Aralash o‘qitish)- an'anaviy darslar va onlayn o‘qitishni birlashtirish orqali o‘quvchilarga turli xil resurslar va platformalar orqali o‘rganish

imkoniyatlari taqdim etiladi. Masalan: video darslar, onlayn o‘quv platformalari, forumlar, interaktiv ilovalar va testlar.

Kviz kartochkalari (quiz cards) o‘quvchilarning soniga qarab kartochkalar tarqatiladi va hamma talabalar bir vaqtida darsda ishtirok etish imkonini beradi bu esa vaqtni tejaydi. “Warm-up exercises” o‘quvchilarni darsga qiziqtirish uchun sinfda har xil o‘yinlardan foydalanish usuli.

Tillarni taqlid qilish (Imitative Learning)- o‘quvchilarga ingliz tilidagi materiallarni (audio va video) tinglab, so‘ngra ular asosida nutq va matnlarni qayta ifodalash orqali tilni o‘rganish. Bu usul orqali bolalarda ravon gapirish, yaxshi tushunish qobiliyatları o‘sadi. Auditory mashqlar, interaktiv tinglash vazifalari, real hayotdagi dialoglarni taqlid qilish orqali yaxshilanadi.

Texnologiya mobil ilovalar va onlayn platformalar yordamida ingliz tilini o‘rganishning o‘ziga xos usullari mavjud. O‘quvchilar ilovalar orqali so‘z boyligini oshirish, grammatika qoidalarini o‘zlashtirish, va nutqni rivojlantirishlari mumkin. Duolingo, Memrise, Babbel kabi ilovalar, o‘quvchilarga moslashtirilgan.

CD pleyer texnik vositalardan foydalanish o‘quvchilarning chet tilini o‘rganishlari jarayonini qiziqarliroq va samaraliroq bo`lishini ta`minlaydi.

Ko’rib chiqqanimizdek, har bir innovatsion texnologiya o‘ziga xos afzallik jihatlariga egadir. Bunday usullarning barchasida o‘qituvchi va o‘quvchi o‘rtasidagi hamkorlik, darslarning qiziqtirish darajasini oshiradi va o‘quvchilarning ta’lim jarayonida faol harakat qilishiga yordam beradi. O‘quvchilar o‘zlari bilmagan holda til o‘rganishga qiziqishlari oshadi va turli xil metodlar, texnologiyalar orqali qiyinchiliklarsiz ingliz tilini o‘rganadi. Shuningdek imitative learning metodi barcha yoshlarning gapirish qobiliyatini yaxshilashga yordam beradi, o‘quvchining ta’lim jarayonidagi faol harakati ko‘zda tutiladi.

XULOSA

Ingliz tilini o‘qitishda zamonaviy pedagogik metodlar va texnologiyalar o‘quvchilarning til o‘rganish jarayonini qiziqarli, samarali va amaliy qiladi. Bularning hammasi o‘quvchilarga faqatgina nazariy bilimlarni emas, balki amaliy ko‘nikmalarни ham egallahsga yordam beradi. Pedagogik metodlar va texnologiyalar tilni o‘rganishda o‘quvchining motivatsiyasini oshiradi va darsni yanada samarali qiladi.

REFERENCES

1. Sherqo'ziyevich, I.N. (2022). Ingliz tilini o'qitishda zamonaviy interaktiv metodlar. *Pedagog*, 5(7), 1257-1261.
2. Отабоева, М. Р. (2017). Chet tilini o'qitishda zamonaviy innovatsion texnologiyalaridan foydalanish va uning samaradorligi. *Молодой ученый*, (4-2), 36-37.
3. Солижонов, Ж. (2024). Crafting the lexicon of magic: analyzing JK Rowling's neologisms in translation. *Зарубежная лингвистика и лингводидактика*, 2(4/S), 34-38.
4. Kamoljonovich, S.J. r. (2024). Amaliy tarjima elementlarining zamonaviy klassifikatsiyasi.
5. Kamoljnovich, S.J. (2022). Jk roulingning fantastik asarlaridagi antroponimlarning lingvo-perspektiv muammolari. *central asian research journal for interdisciplinary studies (carjis)*, 2(1), 334-343. <https://doi.org/10.24412/2181-2454-2022-1-334-343>
6. Kamoljonovich, S.J., & O'G, Y. N. U. B. (2022). Badiiy tarjima uchun tarjima usullari tahlili (ian tuhoviskiy asarlari misolida). *ta'lim fidoyilari*, 18(5), 32-37.
8. Kurbonova Gulnoza Abdukhalk qizi. No 17 (255) / 2019 The notions of “knowledge”, “action” and “learning” p217“Молодойученый” Международный научный журнал.
7. <https://lex.uz/docs/-2126032>